

Aan Staatssecretaris van IenW

nota

Oplegnota Kamerbrief Elektrificering snor- en bromfiets

TER BESLISSING

Datum
19 januari 2023

Onze referentie
265525

Opgesteld door
Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Unit Algemeen Beleid

Beslistermijn
18-11-2022

Bijlage(n)
03

Aanleiding

In het commissiedebat duurzaam vervoer van 31 maart jl. heeft u de Kamer toegezegd om hen voor de begrotingsbehandeling van IenW te informeren over de afspraak uit het Klimaatakkoord om in 2025 te streven naar 100% elektrische nieuwverkoop van de snorfiets. In het Stafoverleg DGMO van 30 september jl. is afgesproken om communicatiemaatregelen te treffen, verder te werken aan het verkennen van een Nederlands verkoopverbod en af te zien van het uitwerken van een nieuwverkoopsubsidie. In het Stafoverleg DGMO van 25 november heeft u enkele aandachtspunten meegegeven voor de concept Kamerbrief en gevraagd om toch een vorm van financiële stimulering voor minima op te nemen in de beleidsmix. Om de Kamer voorafgaand aan het Commissiedebat Duurzaam Vervoer van 24 januari te informeren over deze ontwikkelingen is bijgevoegde herziene Kamerbrief opgesteld.¹

Geadviseerd besluit

- In te stemmen met de bijgevoegde Kamerbrief Elektrificering snor- en bromfiets.
- In te stemmen met het inplannen van een werkbezoek op uitnodiging van de RAI Vereniging over (elektrische) lichte gemotoriseerde voertuigen.²
- Reserveren van tweemaal 4 miljoen euro per jaar voor 2024 en 2025 (cumulatief 8 miljoen euro) om (1) een financiële stimulering van minima te kunnen realiseren en (2) verschillende doelgroepen van potentiële snorfiets(ver)kopers te bereiken met communicatiemaatregelen.

Het voornemen is om in eerste instantie te putten uit de middelen uit het coalitieakkoord ten behoeve van "*Stimuleren duurzaam reisvervoer en -gedrag*". Deze middelen moeten nog worden opgevraagd bij het Ministerie van Financiën. Dekking uit specifiek deze middelen is nog onzeker. Mocht er onvoldoende dekking uit de coalitieakkoordmiddelen zijn, dan wordt binnen de beleidsbegroting van DuMo op artikel 14 (HXII) binnen het opdrachtenbudget dekking gevonden. Exacte verwerking zal bij het eerst volgende begrotingsmoment, de

¹ In bijlage 4 is een track changes versie opgenomen, met wijzigingen ten opzichte van vorige kamerbrief.

² Dit werkbezoek is niet eerder ter sprake gekomen in het Stafoverleg van 30 september jl. of andere agendaoverleggen. Hiervoor zal contact opgenomen worden met Protocol.

voorjaarsnota, plaatsvinden.

Kernpunten

De voorgestelde brief gaat in op de volgende onderdelen:

- U geeft aan mobiliteit voor *iedereen* mogelijk te maken en vervoersarmoede tegen te gaan. Juist ook omdat de snor- en bromfiets een belangrijk middel zijn om zich te verplaatsen voor mensen met een minder grote portemonnee en/of mensen met een mobiliteitsbeperking. U geeft aan dat u een subsidie overweegt voor mensen met een laag inkomen.
- U geeft aan de voorkeur te geven aan een Europees nieuwverkoopverbod van de snor- en bromfiets met een (fossiele) verbrandingsmotor (op den duur) en maakt zich hier hard voor binnen de EU.
- U verkent de mogelijkheden voor een Nederlands nieuwverkoopverbod van snor- en bromfietsen met een (fossiele) verbrandingsmotor. U geeft daarbij aan dit tenminste niet in of vóór 2025 te willen realiseren, omdat anders de tijd tussen aankondiging en invoering te kort is.
- U zegt toe bereid te zijn om in de context van de maatregelen voor het stimuleren van de snor- en bromfiets ook te kijken naar de mogelijkheden voor het stimuleren van de elektrische motorfiets.
- U zegt toe op werkbezoek te gaan bij de RAI over lichte gemotoriseerde voertuigen en neemt inzichten (in het bijzonder ten aanzien van de motorfiets) mee.

Krachtenveld

Vanuit de brancheverenigingen is initieel wisselend gereageerd op het voornemen van het departement om niet verder te gaan met het uitwerken van een generieke subsidie. Onder alle betrokken brancheverenigingen had een financieel stimulerende route de (sterke) voorkeur. Op het nieuwe voornemen (n.a.v. Stafoverleg van 25 november) om toch een regeling te verkennen voor minima is in eerste instantie positief gereageerd. De brancheverenigingen willen graag meedenken over de vorm van een dergelijke regeling.

Een dreigend nieuwverkoopverbod voor snor- en bromfietsen met een (fossiele) verbrandingsmotor roept negatieve geluiden op, in verschillende gradaties, omdat vanuit de markt reeds hard gewerkt is om emissies van snor- en bromfietsen sterk terug te dringen.³ Vanuit de markt wordt in ieder geval aandacht gevraagd voor voldoende tijd om te anticiperen op een dergelijke maatregel (zonder hiermee steun uit te spreken voor een nieuwverkoopverbod voor snor- en bromfietsen met een verbrandingsmotor).

Datum

19 januari 2023

Onze referentie

265525

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Unit Algemeen Beleid

Aan

Staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

03

³ Dat de ontwikkeling van de markt effect hebben gehad, wordt onderschreven door het onderzoeksrapport van TNO in opdracht van IenW [Effecten uitfasering snorfietsen met verbrandingsmotor in 2025 \(tno.nl\)](#)

Toelichting

In bijgevoegde beslisnota's, welke eveneens openbaar gemaakt worden, is meer toelichting te vinden.

Bijlagen

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
10 november 2022	Oplegnota Kamerbrief Elektrificering snor- en bromfiets	[niet geaccordeerd]
8 september 2022	Elektrificering snorfiets	Beslisnota (voorstel stop uitwerken subsidie, alternatieve maatregelen)
21 juni 2022	Beslisnota dossier 'Nieuwverkoop snorfietsen 100% emissieloos 2025'	Beslisnota (voorstel uitwerken subsidie)

Datum

19 januari 2023

Onze referentie

265525

Opgesteld door

Bestuurskern

Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Unit Algemeen Beleid

Aan

Staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

03

TER BESLISSING

Datum
10 november 2022

Onze referentie
265525

Opgesteld door
Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Unit Algemeen Beleid

Beslistermijn
18-11-2022

Bijlage(n)
02

Aan Staatssecretaris van IenW

nota

Oplegnota Kamerbrief Elektrificering snor- en bromfiets

Aanleiding

In het commissiedebat duurzaam vervoer van 31 maart jl. heeft u de Kamer toegezegd om hen voor de begrotingsbehandeling van IenW te informeren over de afspraak uit het Klimaatakkoord om in 2025 te streven naar 100% elektrische nieuwverkoop van de snorfiets. In het Stafoverleg DGMO van 30 september jl. is afgesproken om communicatiemaatregelen te treffen, verder te werken aan het verkennen van een Nederlands verkoopverbod en af te zien van het uitwerken van een nieuwverkoopsubsidie. Om de Kamer tijdig te informeren over deze ontwikkelingen is bijgevoegde Kamerbrief opgesteld.

Geadviseerd besluit

- In te stemmen met de bijgevoegde Kamerbrief Elektrificering snor- en bromfiets.
- In te stemmen met het inplannen van een werkbezoek op uitnodiging van de RAI Vereniging over (elektrische) lichte gemotoriseerde voertuigen.¹
- Reserveren van 300.000 euro per jaar van 2023 tot en met 2025 (cumulatief 900.000 euro) om de verschillende doelgroepen van potentiële snorfiets(ver)kopers te bereiken met communicatiemaatregelen.²

Kernpunten

De voorgestelde brief gaat in op de volgende onderdelen:

- U geeft aan de voorkeur te geven aan een Europees nieuwverkoopverbod van de snor- en bromfiets (op den duur) en maakt zich hier hard voor binnen de EU.
- U verkent de mogelijkheden voor een Nederlands nieuwverkoopverbod. U geeft daarbij aan dit tenminste niet in of vóór 2025 te willen realiseren, omdat anders de tijd tussen aankondiging en invoering te kort is.
- U geeft aan expliciet niet te kiezen voor een financieel stimulerende route, maar communicatiemaatregelen te treffen en waar mogelijk een normerende route. Een subsidie wordt in deze fase van de transitie als niet doelmatig en beperkt effectief geacht.

¹ Dit werkbezoek is niet eerder ter sprake gekomen in het Stafoverleg van 30 september jl. of andere agendaoverleggen. Hiervoor zal contact opgenomen worden met Protocol.

² Voor de dekking wordt gekeken naar de middelen die naar aanleiding van het coalitieakkoord beschikbaar zijn gesteld om verschillende manieren "Duurzaam reisvervoer en -gedrag te stimuleren".

- U zegt toe bereid te zijn om in de context van de maatregelen voor het stimuleren van de snor- en bromfiets ook te kijken naar de mogelijkheden voor het stimuleren van de elektrische motorfiets.
- U zegt toe op werkbezoek te gaan bij de RAI over lichte gemotoriseerde voertuigen en neemt inzichten (in het bijzonder ten aanzien van de motorfiets) mee.

Tijdens het stafoverleg DGMO van 30 september is afgesproken om het Nederlands verkoopverbod op de snorfiets verder uit te werken. Hierbij was uw verzoek eerst een eerste verkenning te doen komende weken en op basis van dit onderzoek ook tijdig woordvoering/DCO te betrekken.

Een eerste gesprek en afstemming heeft plaatsgevonden tussen DuMo en HBJZ na het stafoverleg. De uitkomst van dit gesprek is in lijn met voorbereiding en bespreking op 30 september, namelijk dat wellicht een (nationaal) nieuwkoopverbod mogelijk is. Een aandachtspunt die in het gesprek werd gemarkeerd, is om met name de mate van proportionaliteit van een dergelijke maatregel goed te onderzoeken en uit te werken. Eveneens heeft afstemming met woordvoering/DCO plaatsgevonden over de nota en voorgestelde Kamerbrief.

Om meer zicht te krijgen op de proportionaliteit van een (nationaal) nieuwkoopverbod dient een uitgebreidere verkenning te worden uitgevoerd. De verwachting is dat dit Q3 2023 gereed moet kunnen zijn. Concreet moet meer zicht komen op de mate van gezondheids- en milieuwinst die gepaard gaat met het verplicht stellen van nieuwverkoop van uitsluitend elektrische brom- en snorfietsen ten opzichte van de huidige status quo; de nieuwverkoop van snor- en bromfietsen met een verbrandingsmotor (Euro5-norm) en een aanzienlijk deel elektrische snor- en bromfietsen.

Krachtenveld

Vanuit de brancheverenigingen is wisselend gereageerd op het voornemen van het departement om niet verder te gaan met het uitwerken van een financieel stimulerende route, maar om een normerende route te verkennen. Onder alle betrokken brancheverenigingen had een financieel stimulerende route de (sterke) voorkeur. Een dreigend nieuwkoopverbod roept negatieve geluiden op, in verschillende gradaties, omdat vanuit de markt reeds hard gewerkt is om emissies van snor- en bromfietsen sterk terug te dringen.³ Vanuit de markt wordt in ieder geval aandacht gevraagd voor voldoende tijd om te anticiperen op een dergelijke maatregel (zonder hiermee steun uit te spreken voor een nieuwkoopverbod).

Toelichting

In bijgevoegde beslisnota's, welke eveneens openbaar gemaakt worden, is meer toelichting te vinden.

Informatie uit eerdere beslisnota's in een nieuw licht bezien

- In de beslisnota van 8 september jl. wordt erover gesproken dat een verkoopverbod in eerste instantie geen (zeer) negatieve geluiden oproept bij de branche. Deze informatie is gebaseerd op eerste informeel gedeelde signalen. Na nieuw recent contact met de branche blijkt een nuance op

³ Dat de ontwikkeling van de markt effect hebben gehad, wordt onderschreven door het onderzoeksrapport van TNO in opdracht van IenW [Effecten uitfasering snorfietsen met verbrandingsmotor in 2025 \(tno.nl\)](#)

Datum

10 november 2022

Onze referentie

265525

Opgesteld door

Bestuurskern

Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Unit Algemeen Beleid

Aan

Staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

02

z'n plaats. Een actuele appreciatie van het krachtenveld staat in deze nota onder 'krachtenveld' beschreven.

- In de beslisnota van 21 juni jl. wordt gesproken over een 'green deal snorfiets'. Dit zou de suggestie kunnen wekken dat er vanuit alle brancheverenigingen ook draagvlak voor een dergelijk akkoord zou zijn. Een 'green deal snorfiets' dient gezien te worden als wens vanuit het departement, die op dit moment niet meer aan de orde is. Desalniettemin is het departement in goed gesprek met RAI, BOVAG en DOET over hoe vorm te geven aan de afspraken uit het klimaatakkoord. De passage "...opdat de elektrificatie ook vanuit de branche zelf gedragen wordt" is ongelukkig geformuleerd, omdat het juist de markt geweest is die zich heeft ingespannen voor het mogelijk maken van de hoge elektrificatiegraad.

Datum

10 november 2022

Onze referentie

265525

Opgesteld door

Bestuurskern

Prog.dir. Duurzame Mobiliteit

Unit Algemeen Beleid

Aan

Staatssecretaris van IenW

Bijlage(n)

02

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan Staatssecretaris van IenW
Van Programmadirectie Duurzame Mobiliteit

Datum

8 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/203390

Opgesteld door

Persoonsgegevens

nota

Elektrificering snorfiets

Beslistermijn

19 september 2022

Bijlage(n)

Aanleiding

In het Klimaatakkoord uit 2019 is door de RAI Vereniging, Vereniging DOET, BOVAG en het ministerie van IenW afgesproken dat zij zorgen voor 100% emissieloze nieuwverkoop van snorfietsen in 2025. De elektrificatie van snorfiets gaat hard (van 3% elektrisch in 2017 naar 47% begin 2022), maar naar verwachting niet hard genoeg om deze afspraak uit het Klimaatakkoord te halen. Met het extrapoleren van deze trend, zonder overheidsinterventie, zou rond de 75% elektrificatie in 2025 te verwachten zijn.

In juli heeft u ingestemd met het verder uitwerken van een subsidieregeling om deze elektrificatie te versnellen. Nu blijkt dat deze subsidieregeling weinig effectief en doelmatig is, vragen we u een besluit over alternatieve maatregelen.

Geadviseerd besluit

Instemmen met:

- Het niet verder uitwerken van een subsidieregeling voor snorfietsen;
- Het onderzoeken van een communicatiecampagne; *Korte-termijn-maatregel*
- Het onderzoeken van een Nederlands verkoopverbod voor snorfietsen met een verbrandingsmotor; *Lange-termijn-maatregel*
- Het voorbereiden van definitieve besluitvorming in oktober over bovenstaande alternatieve maatregelen i.c.m. een concept-kamerbrief.

Kernpunten

- U heeft in het commissiedebat duurzaam vervoer van 31 maart jl. toegezegd de Kamer uiterlijk dit najaar te informeren over de maatregelen waarmee u de afspraak uit het Klimaatakkoord wil realiseren.
- In het Staf Stas-overleg van 14 juli jl. heeft u ingestemd met het voorbereiden van besluitvorming van een landelijke subsidieregeling ten behoeve van de aanschaf van een elektrische snorfiets door particulieren in de jaren 2023 en 2024 (zie *bijlage*; IENW/BSK-2022/149893).
- Bij het uitwerken van deze regeling en het voorbereiden van besluitvorming kwam uit een interne quickscan naar voren dat een subsidie zeer weinig effectief en doelmatig zal uitpakken (zie *toelichting*).
- Daarom wordt u geadviseerd om de subsidie niet verder uit te werken, ongeacht uw besluit ten aanzien van alternatieve maatregelen.
- Daarnaast wordt u geadviseerd om een alternatief pakket bestaande uit een korte (communicatiecampagne) en lange-termijn maatregel (verkoopverbod) verder uit te laten werken. Het advies is om deze in combinatie met elkaar te

OPENBAAR

Pagina 1 van 4

presenteren aan de Kamer, om zowel de 100%-doelstelling in het vizier te houden en op de korte termijn een effectieve actie te presenteren.

Alternatief voor besluitpunten

Het alternatief voor de voorgestelde korte- en lange-termijn-maatregel is om ervoor te kiezen géén overheidsinterventie te doen in de elektrische snorfietsmarkt, te vertrouwen op de autonome versnelling van electrificatie en deze politieke keuze toe te lichten richting de Kamer.

Krachtenveld

- Vanuit de branche (m.n. RAI en BOVAG) is nog steeds de wens dat er een subsidieregeling wordt aangekondigd voor het stimuleren van elektrische snorfietsen, omdat dit op de korte termijn een stimulans kan zijn voor de elektrische snorfietsenmarkt en hiermee ook het Rijk in een concrete en aanzienlijke bijdrage voorziet met betrekking tot de afspraak uit het Klimaatakkoord. In de ambtelijke gesprekken met de branche is tot voor kort de subsidievariant als meest kansrijke optie besproken, met het voorbehoud dat hier aan de hand van nadere analyse nog politieke besluitvorming over dient plaats te vinden. De verwachting is dat als u ervoor kiest de aanschafsubsidie niet verder uit te werken, de brancheorganisaties hier hun onvrede over zullen uiten.
- Een communicatiecampagne kan op zichzelf sowieso rekenen op steun van de branche en de RAI heeft bovendien een handreiking gedaan om hierin samen te werken met het Rijk.
- Een verkoopverbod lijkt in eerste instantie geen (zeer) negatieve geluiden oproept bij de branche op te roepen. Zij vragen echter wel bij een dergelijke maatregel om voldoende tijd om te anticiperen op een dergelijke maatregel.

Toelichting

Subsidieregeling

Afgelopen jaar is door DuMo onderzoek gedaan naar maatregelen om de elektrificering van snorfietsen te stimuleren. Hiertoe heeft onderzoeksbureau Goudappel een onderzoek uitgevoerd. Deze is in juni 2022 met de Kamer gedeeld (zie *bijlage*). Één van de aanbevelingen is om een aanschafsubsidie voor elektrische snorfietsen in te richten.

In de verdere uitwerking van een subsidieregeling afgelopen maand, is meer zicht gekomen op (het gebrek aan) effectiviteit en doelmatigheid van een dergelijke regeling voor het stimuleren van de snorfiets. Dit heeft met name te maken met het feit dat op dit moment de transitie al erg hard gaat en overheidsinterventie per definitie een druppel op de gloeiende plaat is. Op basis van de statistieken uit het Goudappel-rapport schatten wij het maximale electrificatie-percentages dat bereikt kan worden door de effectieve aanschafprijs te verlagen op 75%. Het ligt voor de hand - met doortrekken van de huidige statistieken - dat dit percentage komende jaren ook zonder overheidsinterventie zal worden bereikt. Zodoende kan een subsidie alleen voor een lichte versnelling zorgen, al kan nooit achteraf met zekerheid worden vastgesteld dat het gerealiseerde electrificatiepercentages is toe te schrijven aan het effect van een subsidie. Naast effectiviteit zijn echter ook de verwachte kosten een punt van zorg: Bij het toekennen van subsidie voor elke twee elektrische snorfietsen, zou hiervan tenminste één ook gekocht zijn zonder de subsidie. Dit komt door het hoge aantal freeriders (47% reeds in 2022). Ook is sprake van uitvoeringskosten van RVO (schatting: €400.000), welke ten opzichte van het uit te keren subsidiebedrag aanzienlijk zijn. Voor het uitkeren van een beoogde €300 subsidie aan één consument, ten behoeve van één extra elektrische

Datum

8 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/203390

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris van IenW

Van

Persoonsgegevens

snorfiets op de weg (bovenop de mensen die reeds van plan waren een elektrische snorfiets te kopen) is naar verwachting zo'n €1.400 overheidsuitgave benodigd. Dit is zeer ondoelmatig; dit standpunt wordt gedeeld door het IRF/MinFin.

Datum

8 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/203390

Bijlage(n)**Aan**

Staatssecretaris van IenW

Van**Persoonsgegevens**

Communicatiecampagne

Een communicatiecampagne is onvoldoende om op korte termijn 100% elektrificatie te bereiken, maar zal naar verwachting zeker een boost geven aan de elektrificatiegraad. Een belangrijk deel van de opgave is om verschillende doelgroepen consumenten – denk bijvoorbeeld aan ouderen, mensen met een mobiliteitsbeperking en jongeren - over de voordelen van de elektrische snorfiets te informeren.

Verkoopverbod voor snorfietsen

Een Nederlands verkoopverbod op de fossiele verbrandingsmotor maakt het mogelijk om ook daadwerkelijk het Klimaatakkoord naar de letter uit te voeren. Oorspronkelijk - ten tijde van het sluiten van het Klimaatakkoord- was het dan ook de bedoeling om de afspraken te behalen door het instellen van een Nederlands verkoopverbod voor snorfietsen met een verbrandingsmotor.¹ Kort na het uitkomen van het Klimaatakkoord bleek uit de analyses van HBJZ dat dit niet mogelijk zou zijn. Kortgezegd omdat Nederland met een dergelijk verkoopverbod tegen de Europese interne marktregels zou ingaan. Aan de (on)mogelijkheid van een verkoopverbod is ook aandacht besteed in de media afgelopen juli.²

Op 3 augustus 2022 is er een juridische quickscan gedeeld vanuit Natuur & Milieu met IenW over de verenigbaarheid van de nationale zakelijke vlootnorm met het EU-recht (zie *bijlage*). Deze quickscan biedt een mogelijk 'geitenpaadje' om beperkingen op te leggen aan de verkoop van voertuigen met verbrandingsmotoren, zonder dat hiermee Europese interne marktregels worden overtreden. Deze redenering is ook relevant voor het brom- en snorfietsdossier, hoewel het daar niet expliciet op ingaat. In de quickscan wordt verwezen naar een uitzonderingsgrond waarmee toegang tot de markt ontzegd kan worden aan voertuigen als sprake is van "een ernstig risico voor gezondheid of veiligheid van personen of andere onder deze verordening vallende aspecten van beschermen van algemene belangen".³ DuMo is in afwachting van een definitieve appreciatie van de toepasbaarheid van de inzichten op het snorfietsdossier vanuit HBJZ. Deze appreciatie voor zowel de vlootnormering als voor specifiek het snorfietsdossier zal bij de definitieve besluitvorming worden betrokken.

De eerste indrukken vanuit DuMo zijn zeer positief. Tegelijkertijd wijst HBJZ op de grote juridische risico's, gelet op het ontbreken van ruimte die de Kaderverordening (EU) nr. 168/2013 (gebaseerd op de interne markt-grondslag; art. 114 VWEU) in het verleden aan lidstaten heeft geboden. Het invoeren van een nationale verbodsbepaling bestaat uit een langdurig en intensief traject, zonder garanties op succes. Maar mocht het Nederland lukken om dit verkoopverbod (en/of vlootnormering, waarover u separaat wordt geïnformeerd) te realiseren, dan kan het eventueel mogelijk worden om ook op andere dossiers makkelijker ambitieus nationaal normeringsbeleid te voeren zonder de Europese interne marktregels te

² [Verkoop van snorfiets met benzinemotor toch niet verboden vanaf 2025 | NU.nl](#)

³ Niet aangehaald in de quickscan, maar dit slaat voor brom- en snorfietsen concreet op hoofdstuk 12 van de Verordening (EU) nr. 168/2013 (artikel 46).

overtreden; zoals bijvoorbeeld op het dossier van CO2-normen voor personenauto's en busjes.

Beschikbaar budget

Voor de dekking van de subsidie werd gekeken naar de middelen die naar aanleiding van het coalitieakkoord beschikbaar zijn gesteld om verschillende manieren "duurzaam reisvervoer en -gedrag te stimuleren". Voor de subsidiemaatregel werd cumulatief €8 miljoen gevraagd van de €265 miljoen (zie eerdere nota).

Op dit moment dient nog te worden uitgewerkt welke precieze kosten verbonden zijn aan een communicatiecampagne en (externe) juridische bijstand voor het realiseren van een verkoopverbod. Het ligt voor de hand dat deze maatregelen minder dan de voorziene €8 miljoen zullen kosten.

De 'vrijgekomen' miljoenen zullen een nadere en meer doelmatige bestemming krijgen binnen het traject van "duurzaam reisvervoer en -gedrag stimuleren" om verschillende doelgroepen te ondersteunen en/of te stimuleren in de transitie naar een duurzamer mobiliteitsbeeld. Hierover wordt u separaat geïnformeerd in het stafoverleg van 22 september 2022. De €265 miljoen zal via een bestedingsplan worden aangevraagd.

Datum

8 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/203390

Bijlage(n)

Aan

Staatssecretaris van IenW

Van

Persoonsgegevens

Aan
Van

Staatssecretaris
Directie Duurzame Mobiliteit

nota

Beslisnota dossier 'Nieuwverkoop snorfietsen 100%
emissieloos 2025'

TER BESLISSING

Datum

10 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/149893

Opgesteld door

Persoonsgegevens

Beslistermijn

4 juli 2022

Aanleiding

In het Klimaatakkoord uit 2019 is door partijen RAI Vereniging, Vereniging DOET, BOVAG en het ministerie van IenW afgesproken dat zij zorgen voor 100% emissieloze nieuwverkoop van snorfietsen in 2025. De afgelopen jaren is er een stijgende trend te zien van de nieuwverkoop van emissieloze snorfietsen. In 2017 was het aandeel elektrisch onder brom- en snorfietsen nog 3%, in het begin van 2022 is dit percentage opgelopen naar 47% van de nieuwverkoop. U heeft dit voorjaar in het commissiedebat duurzaam vervoer toegezegd de Kamer uiterlijk dit najaar te informeren over de maatregelen waarmee u deze afspraak wil realiseren. Om ervoor te zorgen dat in 2025, 100% van de nieuwverkoop emissieloos is, zijn de afgelopen maanden verschillende maatregelen verkend en is overleg gevoerd met de sector.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om middels de volgende **stappen** invulling te geven aan de afspraak uit het klimaatakkoord:

- Het voorbereiden van het inrichten van een landelijke subsidieregeling ten behoeve van de aanschaf van een elektrische snorfiets door particulieren in het betaalbare en middensegment van de markt in de jaren 2023 en 2024.
- Het in parallel voorbereiden van "no regret"-maatregelen als flankerend beleid, die kunnen bijdragen aan het verlagen van de drempel voor de overstap naar een elektrische snorfiets voor particulieren, zoals een informatiecampagne voor consumenten en dealers.

Bij een positief voorgenomen besluit wordt in september 2022 een **definitief besluit** om in te stemmen met een uitgewerkt voorstel voor een subsidieregeling aan u voorgelegd waarin ingegaan wordt op:

- Ingroeipaden voor de verwachte toename in de verkoop van elektrische snorfietsen en nadere onderbouwing van het voorgestelde subsidiebedrag per voertuig, inclusief een maximumplafond waarboven geen subsidie wordt verstrekt;
- Een uitgewerkt tijdpad voor de verdere implementatie van de subsidie, inclusief de relevante mijlpalen;

- Een analyse van de relevante beleids- en uitvoeringsrisico's en de voorgestelde maatregelen om deze te beheersen en een inschatting van uitvoeringskosten.
- Een dekkingsvoorstel voor de benodigde middelen (naar schatting maximaal 8 miljoen euro, verdeeld over de jaren 2023 en 2024).

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

Van

Programmadirectie Duurzame
Mobiliteit

NB. Eerste risico's welke reeds in deze fase geïdentificeerd zijn, staan opgesomd achteraan het bijgevoegde *Integraal Afwegingskader (IAK)*.

Kernpunten

- Op 1 januari 2022 telde Nederland volgens het CBS in totaal zo'n 800 duizend snorfietsen in particulier bezit. De snorfiets is een belangrijk vervoermiddel voor zowel jongeren als oudere weggebruikers, bijvoorbeeld voor mensen die niet in het bezit zijn van een rijbewijs of kunnen fietsen. De snorfiets (die vanwege de beperkte snelheid op het fietspad gebruik mag worden) is in het leven geroepen als alternatief toen voor de brommer een helmplicht werd ingevoerd.
- Op het moment van het maken van de Klimaatakkoord afspraak om met de sector in te zetten op volledig emissieloze snorfietsen per 2025, was de verwachting dat het mogelijk zou zijn om via een juridische weg de nieuwverkoop van fossiele modellen te beperken, om vrij baan te geven voor het elektrische alternatief en tegelijkertijd het gelijk speelveld voor ondernemers te borgen. Na een interne analyse blijkt echter dat een dergelijke juridische routes ontoereikend zijn omdat een landelijk verkoopverbod strijdig lijkt met Europees recht, en andere juridische instrumenten nadelen met zich meebrengen (zoals het verbieden van toegang tot het fietspad, dat een spanning kan opleveren met de verkeersveiligheid van de gebruiker).
- Zonder nadere interventies van de overheid wordt het in het klimaatakkoord afgesproken doel naar verwachting niet behaald; Een beleidsmix met een prominente rol voor de aanschafsubsidie is naar inschatting de meest zekere optie om het afgesproken doel op korte termijn verder binnen bereik te brengen, mede omdat uit onderzoek blijkt dat de aanschafprijs voor alle groepen consumenten meeweegt in de overweging om wel of niet een elektrische snorfiets aan te schaffen.¹
- U wordt daarom geadviseerd te besluiten tot het voorbereiden van het inrichten van een landelijke subsidie ten behoeve van de aanschaf van een elektrische snorfiets door particulieren in het lagere en middensegment van de markt, langs de lijnen van de al bestaande subsidie voor de personenauto, de SEPP.² Ten behoeve van een aanschafsubsidie voor snorfietsen wordt gedacht aan een streefbedrag van 300 euro per particuliere aanvrager.³ Het streven is om twee maal (in 2023 en 2024) vier miljoen euro beschikbaar te stellen vanuit de

¹ In de bijgevoegde IAK wordt ingegaan op andere onderzochte maatregelen.

² Voor personenauto's is de SEPP (Subsidieregeling elektrische personenauto's particulieren) ingevoerd. De SEPP is opgezet naar aanleiding van afspraken daarover in het Klimaatakkoord van 2019.

³ De subsidie zal alleen betrekking hebben op volwaardige snorfietsen uit het lagere en middensegment. Het bedrag is in de meeste gevallen voldoende om binnen het lage segment de meerprijs 100% en bij het middensegment 50% van de meerprijs te overbruggen.

middelen die voorzien zijn voor het verduurzamen van personenvervoer in het coalitieakkoord. Dit ten behoeve van te verstrekken subsidies en uitvoeringskosten (5-10% van het subsidiebedrag).

- Daarnaast wordt u geadviseerd te besluiten tot het laten uitvoeren van verdere "no regret"-maatregelen die de bekendheid en het gebruik van de elektrische snorfiets stimuleren. Te denken valt aan een informatiecampagne voor consumenten en ook dealers. Hiermee wordt aangesloten bij de verschillende aanbevelingen die gedaan zijn door onderzoeksbureau Goudappel, die de voorbije periode op verzoek van IenW onderzoek gedaan heeft naar de handelingsperspectieven om de transitie fossiel naar elektrisch gedreven snorfietsen te stimuleren. Het onderzoek zit bijgevoegd bij de Kamerbrief die voorafgaand aan het Commissiedebat Duurzaam Vervoer van 29 juni aanstaande verstuurd wordt.
- De verwachting is dat op langere termijn overheidsinterventie ten behoeve van het stimuleren van elektrische modellen niet meer benodigd is. De verwachting is dat prijzen van elektrische modellen komende jaren nog competitiever worden, doordat ook in andere landen wereldwijd het aanbod van elektrische modellen een vlucht neemt (Nederland is momenteel wereldwijd koploper) en de schaalvoordelen voor productie van elektrische modellen toenemen.
- Ook zal de Rijksoverheid blijven inzetten op de permanente uitfasering van fossiele modellen van brom- en snorfietsen op een Europees niveau. De verwachting is dat de komende jaren het politiek draagvlak hiervoor groter zal worden.⁴

Bijlage(n)

2

Aan
Staatssecretaris

Van
Programmadirectie Duurzame
Mobiliteit

Toelichting

Als bijlage is het **Integraal Afwegingskader** gevoegd. Dit is een leidraad die bij de aanvang van de voorbereiding van nieuwe overheidsmaatregelen standaard wordt opgesteld.

Politieke context

In het Klimaatakkoord is door de deelnemende partijen aan die afspraak wordt gewerkt aan '100% emissieloze nieuwverkoop van snorfietsen in 2025'. De maatregel onderstreept het voornemen in het Coalitieakkoord om elektrisch vervoer te stimuleren.⁵

In het debat Duurzaam Vervoer van 31 maart jl. is door lid Thijssen van de PvdA gevraagd naar de stand van zaken van de desbetreffende afspraak uit het klimaatakkoord. U heeft u aan de Kamer toegezegd om voor de komende begrotingsbehandeling de Kamer te informeren welke maatregelen u in dit kader treft.⁶

Lid Koerhuis van de VVD heeft gevraagd naar uw ambities met betrekking tot de elektrificatie van de motorfiets. U heeft aangegeven te bezien of u in het

⁴ Ook blijft het Rijk in gesprek met gemeentes over hun ambities om vervuilende snor- en bromfietsen te weren uit (bepaalde gedeeltes van) de stad. Bij deze ontwikkelingen zal het Rijk bezien of zij een rol kan spelen bij harmonisatie van regelgeving en zal zij tegelijkertijd aandacht blijven vragen voor het belang van een gelijk speelveld voor ondernemers die actief zijn op de markt

⁵ Zie Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' p. 9.

⁶ Rekening houdend met haalbaarheid, een gelijk speelveld voor alle verkopers en de impact op de verkeersveiligheid.

aangekondigde maatregelenpakket ook iets voor de motorfiets kan betekenen; met daarbij wel de winstwaarschuwing gegeven dat de prioriteit ligt bij de elektrificatie van de snorfiets en er dan financiële dekking gezocht zou moeten worden.

Financiële/juridische overwegingen

Bij definitief besluit over de vormgeving van de regeling in september zal U ook worden geadviseerd over de mogelijkheden om te voorzien in dekking. Hierbij kan gedacht worden aan de middelen die naar aanleiding van het coalitieakkoord beschikbaar zijn gesteld om verschillende manieren "duurzaam reisvervoer en – gedrag te stimuleren".⁷ In lijn met de toezegging om de Kamer dit najaar te informeren over de mogelijke maatregelen, kan deze wijziging na uw besluit vervolgens worden verwerkt in de begroting voor de betreffende jaren.

Krachtenveld & communicatie

Bij het vormgeven van de beleidsmix ten behoeve van het stimuleren van elektrificatie van snorfietsen wordt samengewerkt met de betrokken brancheverenigingen RAI, BOVAG en DOET, welke zich net als het Rijk hebben gecommitteerd aan de desbetreffende afspraak uit het Klimaatakkoord. Het streven is om in het najaar gezamenlijk een soort 'green deal snorfiets' met maatregelen te presenteren en hier een communicatiemoment aan te wijden. Aan de brancheverenigingen is kenbaar gemaakt dat ambtelijk een subsidie overwogen wordt als inzet voor een deal. Zij zijn gevraagd welke significante bijdrage zij willen leveren ten behoeve van een dergelijke deal, opdat de elektrificatie ook vanuit de branche zelf gedragen wordt.

RAI en BOVAG hebben reeds aangegeven om bereid te zijn om een online consumentencampagne op te willen zetten. Hiervoor zal ook het Rijk om een bijdrage gevraagd worden⁸. Lopende initiatieven vanuit RAI en BOVAG zijn actieve communicatie-uitingen van de elektrische snorfiets in beeld en tekst (om elektrisch als standaard neer te zetten), een technische elektrische snor- en bromfietstraining voor dealers vanuit de Tweewieler Academy en tot slot de landelijke campagne iklaadaccuraat.nl, welke de consument informatie geeft over verantwoord laden.

Het is nog niet bekend welke concrete bijdrage DOET wil leveren aan een mogelijke deal.

Uitvoering

Voor de uitvoering van de subsidie zal RVO worden benaderd.

⁷ Het integrale maatregelenpakket, bestaande uit landelijke en regionale maatregelen, dat gekoppeld is aan dit budget wordt op een later moment ambtelijk en politiek voorgedragen. Vooruitlopend hierop vindt met oog op de termijnen voor een subsidie traject reeds deze specifieke maatregel uitgelicht en voorgedragen.

⁸ Op het moment van schrijven wordt vanuit RAI en BOVAG een procesmatig plan van aanpak en offerte uitgewerkt met meer informatie over de campagne die zij voor ogen hebben.

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

Van

Programmadirectie Duurzame
Mobiliteit